

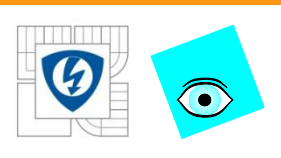
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práva duševního vlastnictví

Mgr. Tomáš Šetina

27. května 2011

Tato prezentace je spolufinancována Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

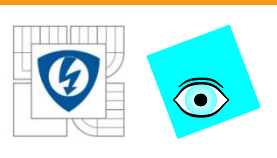


ZÁKLADNÍ ROZDĚLENÍ

27.5.2011

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ





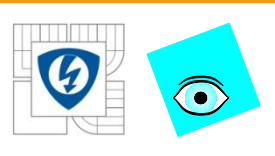
Rozdělení

- Autorská práva
- Průmyslová práva
- Ostatní

27.5.2011

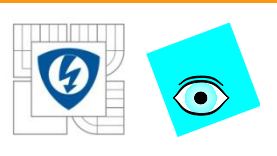
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ





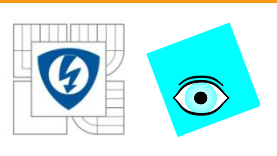
Autorská práva

- autorský zákon 121/2000 Sb.
- není třeba registrace
- výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické,
- vznik ochrany okamžikem vytvoření, není třeba registrace
- nelze chránit myšlenky, nápady, postupy
- nejčastější položkou je software, grafika, databáze (podmínka - je autorovým vlastním duševním výtvořem)
- osobnostní práva – nepřevoditelná, nezcizitelná
- majetková práva – předmět obchodních vztahů, převoditelná
- převod majetkových autorských práv licenční smlouvou dle zák. 121/2000 Sb.



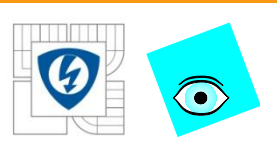
Průmyslová práva

- proces registrace a schvalování
- proces evidence (Úřad průmyslového vlastnictví v Praze),
www.upv.cz
- licenční smlouvy obecně upraveny v ust. § 508 – 515 obch. zák.
- převod (postoupení), podmínka účinnosti vůči 3. osobám na základě registrace smlouvy u ÚPV)



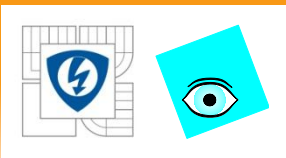
Příklady průmyslových práv

- vynálezy (patenty)
- užité vzory
- průmyslové vzory
- ochranné známky
- označení původu, zeměpisné označení
- topografie polovodičových výrobků
- nové odrůdy rostlin a plemena zvířat,
- biotechnologické vynálezy
- aktuální předpisy např. na <http://www.upv.cz/cs/pravni-predpisy/narodni/zakony.html>



Ostatní

- obchodní firma
- know-how
- doménové záležitosti

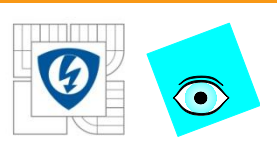


OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ

27.5.2011

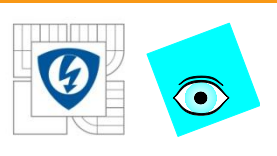
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ





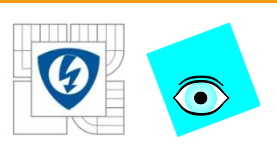
Obchodní tajemství

- Zákonná
- FU
- Advokáti, notáři, daňový poradce, banka
- Smluvní
- Obchodní tajemství



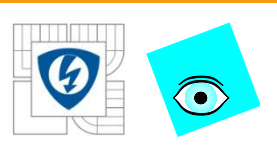
Obchodní tajemství dle obchodního zákoníku - ust. § 17 a násl.

Předmětem práv náležících k podniku je i obchodní tajemství. Obchodní tajemství tvoří veškeré skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy související s podnikem, který mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle podnikatele utajeny a podnikatel odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje



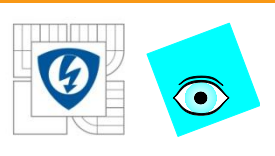
Pojmové znaky (§17)

- podmínka – všechny znaky splněny
- obchodní, výrobní či technická povaha
 - obchodní
 - technická
- souvislost s podnikem
- skutečná nebo alespoň potenciální materiální nebo nemateriální hodnota
- není v příslušných kruzích dostupné
- má být podle vůle podnikatele utajeno
- podnikatel odpovídajícím způsobem utajení zajišťuje
- obchodní tajemství není – práva jiné osoby, tam kde to vylučuje zvláštní předpis, dobré mravy zásada poctivého obchodního styku
- zánik – dokud tajemství trvá, není upraven zánik



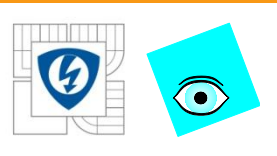
Komu svědčí právo na obchodní tajemství

- Obchodní tajemství náleží podniku
- Tomu, kdo jej získal kdo jej získal
- § 18 obch. zák. - *Podnikatel provozující podnik, na který se obchodní tajemství vztahuje, má výlučné právo tímto tajemstvím nakládat, zejména udělit svolení k jeho užití a stanovit podmínky takového užití. (často v souvislosti s tzv. Frančízou)*



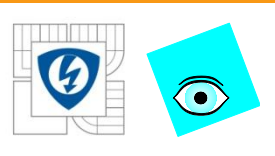
Oprávnění

- využívat k prosperitě svého podniku
- rozhodovat co má být utajeno
- udělit oprávnění formou licenční smlouvy nebo formou smlouvy o nájmu části podniku
- převést na jiný podnikatelský subjekt (převést formou převodu část podniku)
- vložit do základního kapitálu společnosti



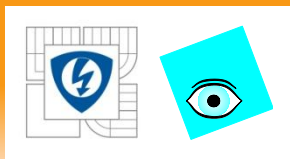
Ochrana obchodního tajemství

- proti „zloději“ i proti tomu „kdo využívá“
- §20 Obch. z. odkaz na ustanovení o nekalé soutěži
- §51 Obch.Z. – Porušení obchodního tajemství
- 2 podmínky
 - svěření tajemství na základě pracovního nebo jiného vztahu k soutěžiteli (výkonu funkce)
 - jednání příčí se zákonu
- *§ 44 Nekalou soutěží je jednání v hospodářské soutěži nebo v hospodářském styku, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům. Nekalá soutěž se zakazuje.*



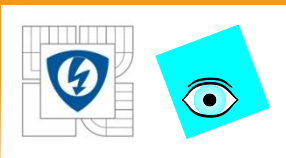
Čeho je možné se domáhat

- zdržet se
- odstranit závadný stav
- požadovat přiměřené zadostiučinění
 - Finanční
 - Morální (omluva)
- náhrada škody
- vydání bezdůvodného obohacení



Trestně právní odpovědnost trestné činy proti průmyslovým právům a proti autorskému právu (část IV. Zák. č. 40/2009 Sb.)

- §268 Trestné činy proti průmyslovým právům a proti autorskému právu
- § 269 Porušení chráněných průmyslových práv
- § 270 Porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi
- a dále
- § 248 Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže



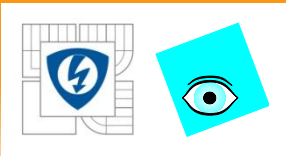
Problematika pracovněprávních a obdobných vztahů I.

- Dle císařského patentu 227/1859 je vyzrazení obchodního nebo výrobního tajemství důvodem k propuštění bez výpovědi
- Otázka původcovství
- zaměstnanec vykonává v pracovním poměru práci pro zaměstnavatele, výsledky náleží zaměstnavateli
- Otázka právní úpravy
- povinnosti zaměstnance
- povinnosti vedoucího zaměstnance
- souběžná pracovní činnost (dohody)
- sankce - ukončení pracovního poměru
- ztah statutárních orgánů
- vztah akcionář, společník.

27.5.2011

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

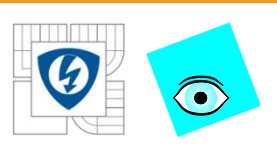




Problematika pracovněprávních a obdobných vztahů II.

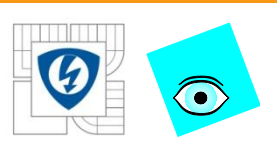
- sankce
- ukončení pracovního poměru
- náhrady dle obchodního zákoníku
- sankce dle trestního zákoníku

- doporučení
- konkurenční doložka
- faktická ochrana
- „papírová ochrana“ – součást pracovní smlouvy, odkaz na vnitropodnikovou směrnici, zvláštní smlouva
 - Definice obchodního tajemství, povinnost k ochraně obchodního tajemství.
 - Pravidla pro dispozici s dokumenty k obchodnímu tajemství
 - doklad o převzetí dokumentace k obchodnímu tajemství



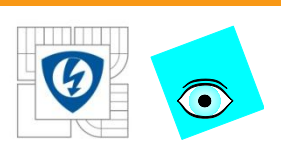
Ochrana informací dle §271 ObchZ I.

- Jestliže se strany při jednání o uzavření smlouvy poskytnou navzájem informace označené jako důvěrné, nesmí strana, které byly tyto informace poskytnuty, je prozradit třetí osobě ani použít v rozporu s jejich účelem pro své potřeby, a to bez ohledu na to, jestli dojde k uzavření smlouvy nebo nikoli. Kdo poruší tuto povinnost, je povinen k náhradě škody, obdobně dle ustanovení §373 a násl.



Ochrana informací dle §271 ObchZ II

- při jednání při uzavření smlouvy
- poskytnuty informace, které si podnikatel přeje utajit a tuto skutečnost deklaruje
- druhá strana nesmí použít v rozporu s určením ani je nesmí prozradit
- není vázáno na podmínku uzavření smlouvy

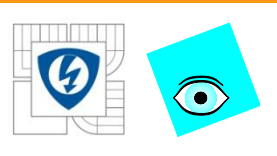


OTÁZKY VLASTNICTVÍ

27.5.2011

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ





Otázky vlastnictví

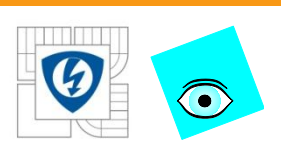
„kdo platí, ten je vlastník“

Co vlastně platí???

27.5.2011

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ



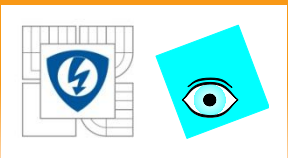


VYMEZENÍ V AUTORSKÉM ZÁKONĚ (NEJČASTĚJI POUŽITÍ NA SW)

27.5.2011

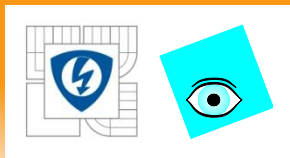
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ





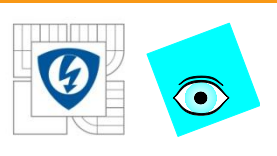
Vztah se zaměstnanci – zaměstnanecké dílo

- existence díla (zachycení) – nejedná se o nápady – zaměnitelnost s know how/obchodní tajemství
- existence pracovněprávního vztahu – týká se i dohod (DPP, DPČ)
- vytvoření díla za účelem splnění povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu
- definovat v pracovní smlouvě **druh práce a pracovní náplně**, rozhodující je, že dílo bylo vytvořeno ke splnění povinností z pracovněprávního vztahu
- podobně platí pro statutární orgány – nutno upravit ve smlouvě o výkonu funkce



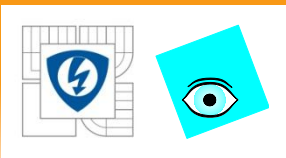
Vztah se zaměstnanci – oprávnění zaměstnavatele

- autor majetková autorská práva nepozbývá
- autor má omezení – povinnost zdržet se užití díla
- zaměstnavatel má právo dílo užít – limity – nesmí bezdůvodně zasahovat do práv a povinností jiných (autora), nesmí být v rozporu s dobrými mravy
- k převodu (postoupení) práv je třeba svolení autora – zaměstnance (§58 odst. 1)
- různé názory na nemožnost předchozího generálního souhlasu, doporučeno vždy nechat udělit
- zaměstnavatel má přímo ze zákona oprávnění k výkonu **všech majetkových autorských práv**
- dispozitivní ustanovení



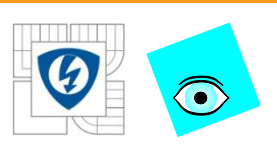
Právo na dodatečnou odměnu §58 odst. 6

- pokud se mzda a odměna autora dostane do zjevného nepoměru
- nepoužije se na dílo odst. 7) aut. zák. **SW**, ať jsou díly zaměstnaneckými nebo se za ně považují, ledaže je sjednáno jinak



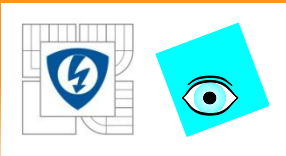
Autorskoprávní režimy mimo zaměstnanecká díla

- díla na objednávku režim §61 aut. zák. – všechny mimo počítačové programy a databáze, kartografická díla. Tedy např. (design, grafika, loga)
- počítačové programy a databáze, kartografická díla dle §58 odst. 7 aut. zák.
- smlouvy mezi **neautory** – např. objednatel a zhotovitel jsou s.r.o., platí zásada – nemohu převést více práv než mám
- smlouvy je nutno uzavřít **vždy před vytvořením díla**, pokud smlouva existuje dříve, jedná se o licenční vztah, nelze změnit dodatečnou dohodou nebo prohlášením autora



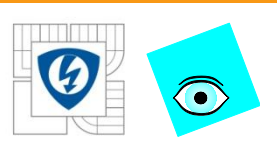
Režim dle ust. § 61 aut. zák.

- autor je oprávněn dílo na objednávku užít a poskytnout licenci dalším subjektům, pokud to není v rozporu s oprávněnými zájmy objednatele (konkurenční vztah)
- slabší postavení než má zaměstnavatel
- dílo vytvořené na základě **smlouvy o dílo** – *autor poskytl licenci k účelu vyplývajícimu ze smlouvy, není-li ujednáno jinak a nad rámec pouze na základě licenční smlouvy* – nutno definovat ÚČEL smlouvy – jedná se o smíšenou smlouvu
- použití pouze ve vztahu **autor fyzická osoba - objednatel**



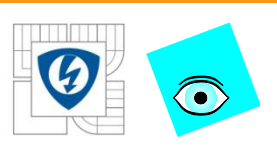
Počítačové programy a databáze, kartografická díla dle §58, odst. 7

- **vztah se subdodavateli** (tzv. lčáři) s ohledem na autorská práva – tzv. fiktivní autorská díla
- počítačové programy a databáze, jakož i kartografická díla, která nejsou kolektivními díly se považují za zaměstnanecká i tehdy, byla-li autorem vytvořena na objednávku.
- objednatel je považován za zaměstnavatele
- ustanovení §61 se na tato díla nevztahuje
- použití pouze ve vztahu autor fyzická osoba - objednatel



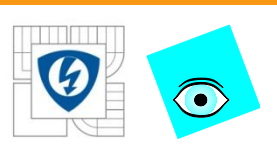
Vztahy mezi neautory

- licenční smlouva/smlouva o dílo (často smíšená smlouva)
- smlouvy o dílo dle ust. § 557 – 559 obch. zák.
- dohodnout případnou výhradnost
- nelze aplikovat §58 odst. 7 na autorská díla, to je výhradně mezi autorem a objednatelem
- výsledek může zhotovitel poskytnout i jiným osobám – pokud to dovoluje smlouva
- nutno přesně definovat účel užití, k jakému účelu bylo dílo vytvořeno



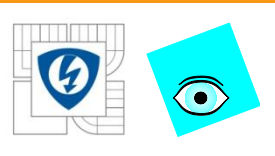
Školní dílo § 35 odst. 3 aut. zák. I.

- existence díla vytvořeného žákem nebo studentem
- existence právního vztahu autora ke škole nebo školskému zařízení
- plnění školních nebo studijních povinností z tohoto vztahu spočívajících ve vytvoření díla žákem nebo studentem
- škola užívá dílo ke své vlastní potřebě /neveřejné užití/
- nelze dílo užít za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského prospěchu



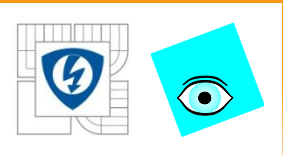
Školní dílo II.

- škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek **právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3)**. Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez závažného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.
- není-li sjednáno jinak, **může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci**, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.



Školní dílo III.

- škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim **autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů**, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1

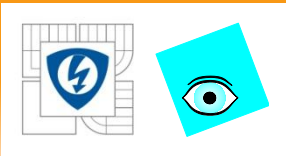


LICENČNÍ SMLOUVY

27.5.2011

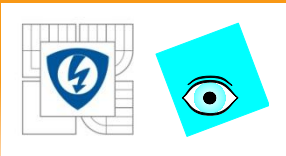
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ





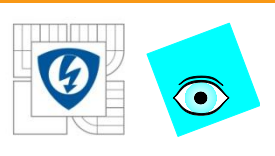
Licenční smlouva dle autorského zákona ust. § 46 zák. č. 121/2000 Sb.

- nepotřebují registraci
- písemná forma jen u výhradní licence



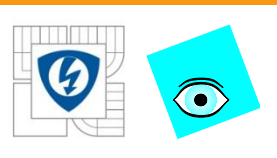
Licenční smlouvy u předmětů průmyslového vlastnictví § 508 – 515 obch. zák.

- písemná forma
- zápis do rejstříku (u patentů, užitných vzorů, průmyslových vzorů, topografií polovodičových výrobků a ochranným známkám), účinnosti nabývá zápisem
- povinnost udržovat právo (poplatky)
- zákonná povinnost k utajování poskytnutých podkladů a informací (chráněny všechny informace s výjimkou těch, které chráněny být nemají – uveden poskytovatel)
- smlouvy na know-how registraci nepotřebují
- povinnost poskytovatele k ochraně – učinění právních kroků
- zákonná roční výpovědní lhůta
- pozor, režim mezi podnikateli!!!



Licencování know-how

- Inominální smlouva dle §269 obchodního zákoníku
- smlouvy na know-how registraci nepotřebují



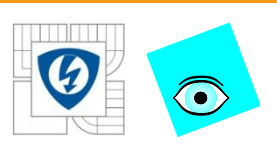
Hospodářská soutěž

- zneužívání dominantního postavení na trhu
- čl. 81 Smlouvy o založení ES - výjimky
- Transfer technologií nařízení 772/2004 ES
- výzkum a vývoj nařízení č. 2659 ES

27.5.2011

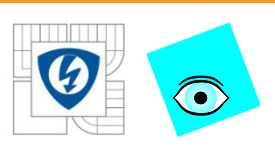
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ





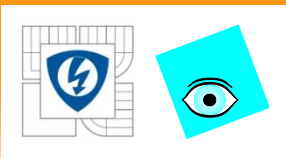
Společné znaky licenčních smluv

- Předmět (zejména u know-how)
- účel (zcela zásadní věc)
- licenční odměna a její konstrukce (není-li sjednána, je smlouva neplatná)
 - jednorázová platba
 - podílová
 - lze poskytnout bezúplatně
 - případně způsob jejího určení
- kontrolní mechanismus
- další vývoj předmětu licence
- licence výlučná výhradní, výlučná nevýhradní, nevýhradní,
- sublicence,
- ukončení smluvního vztahu
- rozhodčí doložky



Doporučení

- V praxi se obvykle používají smlouvy smíšené, tedy smlouva o dílo společně se smlouvou licenční

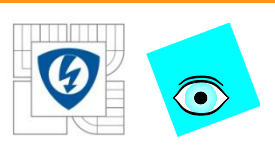


MEZINÁRODNÍ ASPEKTY

27.5.2011

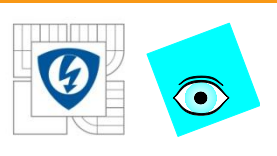
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ





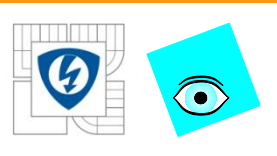
Jakým právem se bude smlouva řídit?

- národní právo - volba
- mezinárodní právo soukromé, právo EU
- EU – Řím I, Brusel, zákon o mezinárodním právu soukromém č. 97/1963 Sb.
- problém licenčních smluv v zemích, kde nejsou upraveny ve hmotném právu



Kdo bude spory rozhodovat

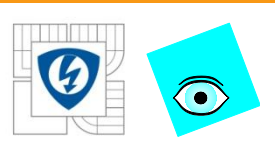
- prorogační doložka – soud, který bude rozhodovat
- mezinárodní arbitráže
- mezinárodní rozhodčí soud hospodářské komory Rakouska (cena min. 100.000 Kč), řízení v ČJ.
- rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky



Jaká je vymahatelnost nároků?

- v podstatě stejná jako u nás
- výhodnější je rozhodčí nález - 10. června 1958 v New Yorku (**Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů** (Newyorská úmluva)
- od 1. ledna 2009 je účinné nařízení EP a Rady č. 861/2007, kterým se zavádí **evropské řízení o drobných nárocích**.
- dne 12. prosince 2008 nabylo účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení **o evropském platebním rozkazu**.
- od 21.10.2005 je účinné Nařízení evropského parlamentu a rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí **evropský exekuční titul pro nesporné nároky**.

27.5.2011



Zahraniční spory

- Pro spory v zahraničí – místní právní zastoupení
- Částka od EUR/hod

27.5.2011

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

